

גמ"ר 1143/01/16 - מדינת ישראל נגד אתי אנקווה

בית משפט השלום לתעבורה בתל אביב - יפו

11 אפריל 2018

גמ"ר 1143-01-16 מדינת ישראל נ' אנקווה

בפני כבוד השופט עופר נהרי

בעניין: מדינת ישראל

ע"י פרקליטות מחוז ת"א (פלילי)

ע"י עו"ד שרון רגב

המאשימה

נגד

אתי אנקווה

הנאשמת

ע"י ב"כ עו"ד דוד גולן

גזר דין

הנאשמת הורשעה, לאחר ניהול הוכחות, בעבירה של גרימת מוות ברשלנות וזאת לפי סעיף 304 לחוק העונשין ביחד עם סעיפים 40 ו-64 לפקודת התעבורה.

הנאשמת נדרשת לשלם מחיר עונשי על כך שבשל נהיגתה הרשלנית במכוניתה בעיר בני ברק גרמה היא למותה של הולכת רגל.

הולכת הרגל היתה ילדה בת כשש וחצי במותה.

נסיבות האירוע ורמת הרשלנות שהפגינה הנאשמת כנהגת ביום האירוע פורטו בהרחבה בהכרעת הדין. מצאתי - כפי שפורט בהכרעת הדין - שהנאשמת - היא ולא אחר - פגעה עם רכבה ודרסה למוות את הילדה אשר צעדה אל עבר אמה בשביל הגישה לחניית הבית המשותף בו גרה הנאשמת בעת האירוע.

מצאתי - כפי שפורט בהכרעת הדין - שרשלנותה של הנאשמת התבטאה בשורה של מחדלים:

החל מאי צפיות של מה שאמורה היתה היא כנהגת לצפות (בוודאי כדיירת במקום), דהיינו לצפות בסבירות גבוהה קיומם האפשרי של ילדים במקום; דרך נהיגה מהירה מידי לנסיבות; דרך נהיגה חסרת שימת לב (הפניית המבט שלא לכיוון ההתקדמות, דיבור, צחוק והאזנה לרדיו); דרך אי הבחנה, עוד טרם הכניסה לשביל הגישה לחניה, וזאת על אף שהוכח שהיתה יכולת להבחין; דרך אי עצירה או לכל הפחות האטה משמעותית מתבקשת טרם הכניסה עם המכונית לשביל הגישה לחניה; דרך המשך התקדמות אל תוך שביל הגישה, ובתוכו, מבלי להבחין בילדה בשום שלב; דרך הפגיעה והעליה עם גלגלי הרכב על הילדה ואף עד כדי התנדדות המכונית עת העליה על הילדה וקטילתה - ולבסוף המשך התקדמות עם המכונית למקום החנייה השמור לה בחניון.

צר לי לומר (וכפי שהבעתי את עמדתי בהכרעת הדין) מדובר ברשלנות ברמה גבוהה .

ברע"פ 1267/18 "**מוחמד אבו סביתאן נ. מד"י**" חזר בית המשפט העליון על הדברים הבאים עת נדרש הוא לבחון ענישה בעבירה של גרימת מוות ברשלנות אגב נהיגה: (ציטוט):

"בית משפט זה עמד על עקרונות הענישה בעבירות של גרם מוות ברשלנות בתאונות דרכים, כמפורט להלן: 'האחד, ראוי לגזור על נאשם עונש מאסר בפועל ופסילה מלנהוג לתקופה הולמת, הן בשל עקרון קדושת החיים והן משיקולי הרתעה. השני, בדרך כלל הנסיבות האישיות של הנאשם בעבירה זו אינן בעלות משקל כבעבירות אחרות המלוות בכוונה פלילית, הן בשל אופייה המיוחד של העבירה הנדונה והן בשל ביצועה השכיח גם על ידי אנשים נורמטיביים. השלישי אמת המידה הקובעת בעבירה זו היא דרגת הרשלנות'. (ע"פ 6755/09 אלמוג נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] 16.11.2009) וראו גם החלטות ברע"פ 3714/15 מלר נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] 8.6.2015) וברע"פ 4880/17 קוסה נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] ". (שם, ברע"פ 1267/18). (ההדגשה איננה במקור).

ובאשר למבחנים אשר בית המשפט העליון היתווה זה מכבר בעקבות תיקון 113 לחוק העונשין הנה גם הדברים הידועים הבאים (ציטוט):

" בית המשפט נדרש לקיים בחינה תלת שלבית לצורך גזירת העונש: בשלב הראשון עליו לקבוע את מתחם העונש ההולם את נסיבות ביצוע העבירה ואותן בלבד. זהו מתחם נורמטיבי - אובייקטיבי. לשם כך עליו להתחשב בארבעה שיקולים: (1) הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה; (2) מידת הפגיעה בערך זה; (3) מדיניות הענישה הנהוגה; ו - (4) הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה המפורטות בסעיף 40 ט' לחוק (סעיף 40 ג' (א) לחוק העונשין). בשלב השני נדרש בית המשפט לבחון אם מתקיימים שיקולים חריגים הנוגעים לנאשם ומצדיקים לסטות מהמתחם שנקבע בשלב הראשון - פוטנציאל שיקום מיוחד או הגנה על הציבור, כמפורט בסעיפים 40 ד' ו- 40 ה' לחוק (סעיף 40 ג' (ב) לחוק). ככל שלא מצא בית המשפט להעדיף שיקולי שיקום או הגנה על הציבור, יעבור בית המשפט לשלב השלישי, שבגדרו עליו לקבוע את העונש שיושג על הנאשם בתוך המתחם שקבע. בשלב זה נדרש בית המשפט לשקול נסיבותיו האישיות של הנאשם לקולה ולחומרה - אלו המפורטות בסעיף 40 יא' לחוק, כמו גם נסיבות אחרות ככל שמצא שהן רלוונטיות (סעיפים 40 ג' (ב) ו- 40 יב' לחוק). ... " (ע"פ 2918/13 **אחמד דבס נ' מד"י** וראה גם את ע"פ 1903/13 **חמודה עיאשה נ' מד"י**).

הערך החברתי שנפגע במקרה דנן הוא הערך העליון של קיום חיי אדם ומידת הפגיעה בערך זה היא ברורה.

מדיניות הענישה הנהוגה, כביטוי בפסיקת בית המשפט העליון, היא, ככלל, שכאשר עסקינן בגרימת מוות ברשלנות אגב נהיגה אין מנוס בד"כ מלהורות על מאסר בפועל מאחורי סורג וברח וזאת בהינתן ערך קדושת החיים.

הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה באירוע שבפני כבר פורטו כאמור בהרחבה.

מתחם העונש ההולם כאשר עסקין ברמת רשלנות גבוהה כגון זו שהופגנה ע"י הנאשמת באירוע שבפני עשוי להגיע אף עד כדי מאסר לתקופה הקרובה למקסימום הנקוב בחוק וזאת לצד פסילה מלנהוג לשנים רבות (בערך דו ספרתי) ולרכיבי ענישה מקובלים נוספים.

העונש ההולם בעניינה של הנאשמת שבפני נדרש עם זאת לקחת בחשבון, בין יתר ההיבטים, שני היבטים אותם מצאתי כבעלי משקל ואשר - למרות רמת הרשלנות הגבוהה - מצדיקים הם רף נמוך וחריג של ענישה ברכיב המאסר - מאסר בדרך של עבודות שירות - להבדיל ממאסר בין כתלי בית הסוהר.

אסביר:

ההיבט האחד: מדובר באירוע שהתרחש בשנת 2014 ואשר המאשימה הגישה לגביו כתב אישום לבית המשפט רק בשנת 2016.

נוצר אם רק מצב שבו במבחן התוצאה הענישה באה בחלוף שנים מיום האירוע.

אכן, גם ניהול ההליך בבית המשפט, ובכלל זה הן בקשות של ההגנה והן בקשות של המאשימה ברקע לכך (לרבות הליך ראיות הזמה), ארך זמן, אך, כאמור עסקין מלכתחילה בכתב אישום שהוגש בחלוף זמן רב מאוד מיום האירוע.

ההיבט השני: בקשת משפחת המנוחה בפני שלא לשלוח את הנאשמת לבית הסוהר וזאת על מנת שלא תיפגע משפחתה של הנאשמת ויפגעו חמשת ילדיה.

אצילות נפש מצאתי בפניה זו מאת משפחת המנוחה אשר למרות שמשפחה זו איבדה את היקר מכל (את בתה ש', ז"ל) ביקשה היא באצילות נפש כאמור, להימנע ממאסר בית כתלי בית הסוהר עבור הנאשמת, וזאת - כפי שנימקה משפחת המנוחה במכתבה אלי - למען בחברה החרדית לא ינזק עתיד ילדיה של הנאשמת מעצם דבר שליחתה של הנאשמת לבית הסוהר.

מצאתי בפנייתה הנ"ל של משפחת המנוחה לא רק אצילות נפש כאמור אלא גם מידה מסוימת של צדק מאחה וזאת על אף שהנאשמת לא לקחה אחריות.

ואציין: לא נעלם מעיני כי האינטרס החברתי הוא רחב יותר עת עוסקים בענישה ועת עוסקים במסריה של ענישה ליחיד ולרבים, אך גם ראיתי מנגד ליתן משקל ולכבד בקשתם הלא שגרתית של הורי המנוחה.

ובמילים אחרות: ער אני לכך שעמדת משפחת מנוח או מנוחה בכגון זה (בין אם עמדה להחמרה ובין אם עמדה להקלה) איננה חזות הכל כמובן וכי שיקולי הענישה הם רחבים ומגוונים, אלא שגם מצאתי הבדל דק עת עסקין בעתירה יוצאת דופן שכזו שבפני מפי הורי המנוחה כאן, אשר הם הרי שאיבדו כאן כאמור את היקר להם מכל, ובכל זאת ביקשו כאן שלא לפגוע מנגד (בדרך השלכותיו של מאסר) בילדי הנאשמת.

ואדגיש:

אילולא שני היבטים אלה של חלופי הזמן (מידת עינוי הדין שנגרם לנאשמת עת המתינה משנת 2014 עד שנת 2016 למוצא פי המאשימה בעקבות האירוע) ושל בקשת הורי המנוחה (בקשה שהינה חריגה), לא זו בלבד שלא הייתי מוצא לחרוג לקולא מן המתחם או לנקוט ברף הנמוך שלו מבחינת רכיב המאסר, אלא הייתי סובר כי בהינתן רמת הרשלנות הגבוהה, ובהינתן שאף אין הנאשמת יכולה גם להנות ממנה שכונה בפסיקת בית המשפט כ"הנחת הודיה" השמורה למי שמניח ידו על לוח ליבו מכיר בטעותו ומביע חרטה, כי מקומה של הנאשמת בעקבות אירוע זה הוא בבית הסוהר ולתקופה ממושכת.

עם זאת, באשר ליתר רכיבי הענישה (שאינם מאסר בפועל הפוגע בחירות) יש לטעמי מקום לענישה בעלת הרתעה ומסר הן ביחס ליחיד והן לשם התרעת הרבים.

הנאשמת איננה נשלחת אמנם עפ"י גזר דין זה לבית הסוהר אולם לטעמי, במלאכת האיזונים, לכל הפחות רכיב הפסילה בפועל צריך בנסיבות אלה להביע את החומרה ואת רמת הרשלנות שהפגינה הנאשמת כנהגת באירוע דן ולייצר אפקט הרתעתי אשר יבהיר לכל אוחז בהגה דבר קדושת החיים בכבישים ומחירה של רשלנות גבוהה בנהיגה אשר גבתה חי אדם.

לא אחת כבר נאמר בפסיקה כי פגיעה בערך העליון של קדושת החיים, וכן המלחמה בתאונות הדרכים אשר גובות מידי יום באופן מיותר קורבנות רבים בנפש ומוותירה אין ספור משפחות שבורות, צריכה לקבל גם מענה בגזירת הדין בבתי המשפט, וזאת עם כל ההבנה לכך שמדובר בד"כ באנשים נורמטיביים העומדים לדין.

במקרה זה, על אף שהנאשמת היא אם לחמישה ילדים (ולציון אגב כי כבר בהחלט אושרו בעבר בבית המשפט העליון גזרי דין אשר כללו, בלית ברירה, מאסר בפועל בין כתלי בית הסוהר אף לנהגות שהן אמהות לילדים, וראה לענין זה למשל את **רע"פ 2955/12**), אגלה כאמור את דעתי כי אלמלא אותם שני היבטים של חלופי זמן מיום העבירה ובקשתה של משפחת המנוחה (לצד עבר תעבורתי תקין) לא הייתי רואה מנוס מהעברת מסר לנאשמת ולרבים, בדמות תקופת מאסר ממושכת בין כתלי בית הסוהר.

רשלנות הנאשמת הביאה לקץ חייה הקצרים של ילדה בת שש וחצי, ולכאב ואבדן עצום למי שהותירה אחריה ילדה זו.

ואף זאת אומר: לא מצאתי בהכרעת הדין, ואף אינני מוצא בגזר הדין, לתלות אשם באם המנוחה, וזאת על אף שהיא לא לוותה את בתה בעת הרלבנטית.

אם המנוחה הסבירה את נסיבותיה באותה עת ולכך אוסיף את אשר עלה מהראיות שהובאו בפניי על כי ממילא במקום זה נהגו להסתובב ילדים והדבר היה גם ידוע לנאשמת כמי שגרה שם, בבית זה ממש, ברחוב זה, בעיר בני ברק (לצד שכנתה שהעידה על כך שהסתובבו שם ילדיה).

שורת מחדליה ורשלנותה של הנאשמת בנהיגתה במקום - כפי שנותח בהרחבה בהכרעת הדין - הם שהביאו לאסון.

למרבה הצער כאמור , אף לא ניתן לזקוף לזכות הנאשמת לקיחת אחריות והבעת חרטה כלשהי.

נהפוך הוא - מדובר בנאשמת אשר עשתה בהליך זה ככל הניתן על מנת להרחיק עצמה מאחריות - ובכלל זה כפירה בעצם המעורבות בתאונה.

אכן , דבר המחוקק בס' 40 י"א (6) סיפא לחוק העונשין הוא שכפירה באשמה וניהול משפט לא יזקפו לחובת נאשם, אלא שדבר המחוקק בס' 40 י"ג (4) רישא לחוק העונשין הוא גם שראוי לתת משקל בענישה ל"נטילת אחריות של נאשם על מעשיו".

וכבר נאמרו בהקשרים אלה הדברים הבאים בפסיקה(ציטוט) :

" אך הגיוני הוא כי גזר דין המבוסס על הודיה יקל במידת מה עם הנאשם...ביחס לגזר דין באותו כתב אישום שניתן לאחר שמיעת הוכחות , שאינו זוכה ל'הנחת הודיה' כמקובל". (דברי בית המשפט העליון ברע"פ 5094/12).

" לא הרי מי שמודה בתחילת ההליך , כהרי זה המנסה להרחיק מעצמו אחריות,מנהל הוכחות ומעלה כל טיעון אפשרי כדי לא לשאת באחריות, ומורשע בסופו של הליך מייגע ולעיתים ממושך". (דברי בית המשפט המחוזי בת"א בע"פ 71933/06 (ת"א)).

לאחר כל אלה ומשניכר כי חורג אני לקולא ממדיניות הענישה הנוהגת ברכיב המאסר (בשל היבטי חלופי הזמן וכיבוד בקשת משפחת המנוחה) ובשל אלה אינני מטיל על הנאשמת מאסר מאחורי סורג וברית, מוטלים בזאת בסופו של יום על הנאשמת העונשים הבאים:

1. מאסר בפועל לתקופה של 6 חודשים אשר ירוצה בדרך של עבודות שירות.

מאסר זה בדרך של עבודות שירות ירוצה בהתאם לחוות הדעת של הממונה על עבודות השירות מיום 26.3.18. כהמלצת הממונה על עבודות השירות , עבודות השירות יבוצעו בבית החולים שניידר בפ"ת. (מוסבר לנאשמת כי אי עמידה בתנאי עבודות השירות עלולה להביא להחלטה בדבר הפסקת עבודות שירות ותחת זאת ריצוי יתרת תקופת המאסר בין כתלי בית הסוהר).

2. פסילת רשיון הנהיגה לתקופה של 15 שנים בפועל .

פסילה זו תהא בניכוי כל תקופת פסילה שריצתה, ככל שריצתה, הנאשמת עד כה בעקבות האירוע דנן.

3. קנס בסך ₪ 20,000 או 200 ימי מאסר בתמורה.

הקנס ישולם ב- 20 תשלומים חודשיים שווים ורצופים אשר הראשון בהם עד לא יאוחר מיום 1.6.18.

4. פיצוי כספי - אך סמלי במהותו - למשפחת המנוחה בסך של 30,000 ₪.

הפיצוי יועבר ב- 10 שיעורים שווים ורצופים אשר הראשון מהם לא יאוחר מיום 1.6.18.

5. מאסר לתקופה של 8 חודשים וזאת על תנאי למשך 3 שנים שלא תעבור הנאשמת בתקופת התנאי העבירה בה הורשעה בתיק זה או עבירה של נהיגה בזמן פסילה.

6. פסילת רשיון הנהיגה לתקופה של 12 חודשים וזאת על תנאי למשך 3 שנים.

זכות ערעור לבית משפט המחוזי בתל אביב בתוך 45 ימים.

מזכירות - נא להעביר עותק מפרוטוקול זה לממונה על עבודות השירות.

הממונה על עבודות השירות יעביר נא תאריך מעודכן מוצע לאישור לתחילת

עבודות השירות.

ניתן היום, 11 אפריל 2018, במעמד הנוכחים

שם קלדנית: אגם יקירה צריקר.